

Direktoratet for
internasjonalisering
og kvalitetsutvikling
i høyere utdanning

Unit - Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere
utdanning og forskning
Abels gate 5A
7030 TRONDHEIM

Vår ref:
20/00220-3

Deres ref:

Dato:
11.05.2020

Innspill til ny digitaliseringsstrategi for universitets og høyskolesektoren

Innledning

Diku viser til invitasjon fra Unit 28.02.2020 og takker for anledningen til å gi innspill til ny digitaliseringsstrategi for høyere utdanning.

Innspillene har et særlig fokus på utdanning, med vekt på grønt skifte, internasjonalt samarbeid og digitalisering som virkemiddel for å øke kvaliteten i utdanning i tråd med Dikus mandat og strategi.

Diku har valgt å beholde samme struktur i innspillene som i dagens digitaliseringsstrategi. Situasjonsbeskrivelsen viser at UH-sektoren har gjort til dels store fremskritt i digitalisering av undervisning, læring og vurdering, men at det fremdeles er et forbedringspotensial når det gjelder pedagogisk kvalitet innenfor digitalisering.

Det er viktig for Diku å fremheve at digitalisering også er en viktig dimensjon i kvalitetsutvikling. Dikus innspill om meritteringsordning, LOR og ikke minst fortsatt stor oppmerksomhet på utdanningsfaglig kompetanse er sentrale mål og tiltak som vi mener vil styrke utdanningskvaliteten i høyere utdanning.

Dikus viktigste innspill

- Arbeidet med å øke utdanningsfaglig kompetanse må fortsette, samtidig som det settes et økt fokus på digital kompetanse for alle ansatte i UH-sektoren.
- Det foreslås at målbildet for studenter skrives om slik at studentene får en mer aktiv rolle for egen læring.

- Det bør utvikles et nytt målbilde for administrativt og teknisk ansatte fordi denne gruppa er viktige pådrivere for økt bruk av digitale ressurser for å bedre både undervisning og vurdering
- «Blended mobility» bør utforskes og bli en naturlig del av internasjonaliseringsarbeidet i utdanningene der hvor det er naturlig.
- Målbildet for arbeids- og samfunnsliv bør legge vekt på at digitalisering muliggjør bedre interaksjon mellom arbeids- og samfunnsliv og høyere utdanning.
- Mulighetene i digitalisering bør utnyttes bedre for å tilby fleksible og tilgjengelige utdanninger som svarer på arbeidslivets behov.
- Det nasjonale læringsressurslageret bør få funksjonalitet som gjør det mulig å fagfelleverdure innholdet.
- En naturlig videreutvikling av meritteringsordningene vil være også å inkludere kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring.
- Det materialet undervisere deler av læringsressurser og gir av fagfellevurderinger til andres læringsressurser i det nasjonale læringsressurslageret, bør være en del av dokumentasjonen av underviserens resultater på utdanningsområdet.
- Resultater fra Diku-finansierte prosjekter bør tilgjengeliggjøres i det nasjonale læringsressurslageret.

Digitale muligheter og utfordringer – behov for en ny situasjonsbeskrivelse?

Digitalisering er en viktig del av kvalitetsutviklingen i norsk høyere utdanning, og bærekraft, undervisning, vurdering og ferdighetstrening for fremtiden er alle viktige områder. Digitalisering er også et sentralt virkemiddel for å sikre inkludering, medborgerskap og demokratisk deltagelse i både arbeidsliv og i samfunnsliv. Utdanninger som tilbys digitalt vil gi flere muligheten til å delta, og kan bidra til tettere samhandling mellom utdanning og arbeidsliv. Tilgjengelige og relevante utdanningstilbud vil være sentralt for å styrke rekruttering av riktig kompetanse i et samfunn i rask endring. Digitalisering er ett av flere viktige element for å lykkes med å gjøre utdanning lettere tilgjengelig der folk bor.

Tilgjengeliggjøring av utdanning gjennom digitalisering er også i tråd med kravene til mer klima og miljøvennlige arbeids- og studieformer. Det grønne skiftet vil påvirke konferanser, prosjektgjennomføring og møteaktiviteter i tillegg til hvordan vi leverer utdanning.

Ett av kjennetegnene ved norsk UH-sektor er samarbeid og deling. Utfordringene relatert til koronaviruset har vist et engasjement og en kultur for deling av alt fra erfaring med verktøy til læringsressurser som bør forvaltes videre. Råd, tips og triks er relativt enkelt å dele. Digitale læringsressurser, som kan være alt fra korte undervisningsfilmer til mer helhetlige læringsdesign, deles ikke i samme grad. Dette er en sammensatt utfordring som krever kvalitetssikring og tilpasninger til institusjonell kultur.

Dikus virkemidler består i stor grad av programmer som generelt gjør bruk av, og utvikler digitale ressurser. Delingskulturen vi ser blant UH-ansatte og resultater fra Dikus prosjektportefølje har

fremhevet behovet for en delingsarena (Learning Object Repository, LOR). Det har også tydeliggjort behovet for en styrket samhandling mellom digitalisering og pedagogisk kompetanse.

Om begrepet digitalisering

Digitalisering er et vidt og kontekstavhengig begrep. I digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren (UH-sektoren) 2017-2021 defineres digitalisering på følgende måte:

«Digitalisering handler om å bruke teknologi til å fornye, forenkle og forbedre. Det handler om å tilby nye og bedre tjenester som er enkle å bruke, effektive og pålitelige.»

(Digitaliseringsrundskrivet nr. H-17/15). Denne definisjonen viser til samfunnets, organisasjoners og individers overgang fra analoge til digitale medier, fra fysiske objekter til digitale tjenester og fra manuelle til digitalt støttede arbeidsprosesser. Denne formen for digitalisering utvikler samfunnet og sektoren, men bare på et grunnleggende nivå.

Ny teknologi gjør det mulig å stille nye forskningsspørsmål og utvikle ny undervisnings- og læringspraksis der teknologi inngår i et tett samspill med pedagogikk og fag. Digitalisering i denne formen omtales ofte som «digital transformasjon». For å kunne oppnå digital transformasjon må det første nivået av digitalisering være gjennomført. En digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren bør også fremme digital transformasjon.

Mer digital undervisning – økt digital kompetanse?

Mulighetene i digitalisering er mange, men for å utnytte dette potensialet kreves også kompetanse og tilrettelegging i institusjonene. Flere undersøkelser, deriblant Digital tilstand 2018, har vist at det er stor variasjon i underviseres digitale kompetanse og erfaringer med å bruke digital teknologi til å gjennomføre lærings- og vurderingsaktiviteter. Fagansatte blir utfordret på å sette seg inn i bruk av teknologidrevne løsninger for å gjøre undervisningstilbud tilgjengelig for studenter som er spredt geografisk. I tillegg digitaliseres eksamensformer, og tradisjonelle skoleeksamener erstattes i stor grad med ulike varianter av digitale vurderingsformer.

En viktig utfordring videre vil være å sikre at potensialet i digitaliseringen utnyttes for å fremme god læring, og vurderingsformer som er godt samstemt med undervisning. Det må tilrettelegges for at det pedagogiske mulighetsrommet i digitaliseringen skal kunne utforskes og utnyttes videre.

Institusjonelle rammer og infrastruktur

Ulike former for undervisningsaktiviteter belønnes i varierende grad etter arbeidsmengden som kreves. Bruk av aktiv læring og digitale virkemidler tar gjerne mer tid i en oppstartsfasen, og det foreligger i varierende grad tilstrekkelig insentiver til å få endret undervisnings og vurderingspraksis. I tillegg skal undervisere tilegne seg kunnskap om de ulike digitale applikasjonene. For å lykkes med omlegging av undervisning og vurdering er fagansatte avhengige av god støtte fra administrasjon og teknisk-pedagogisk støttemiljø. For en underviser er det utfordrende å navigere blant disse betingelsene og strukturene.

Omleggingen til digital undervisning avdekket under koronasituasjonen utfordringer knyttet til infrastruktur. Selv om tidligere undersøkelser (se for eksempel Monitor¹ og Medienorge²) har vist

¹ https://www.udir.no/globalassets/filer/tall-og-forskning/rapporter/2016/monitor_2016_bm_-_2._utgave.pdf

² <http://www.medienorge.uib.no/statistikk/medium/ikt/347>

at generell digital infrastruktur er god i Norge, viser likevel tilbakemeldinger fra studentene ved f.eks UiO³ at den generelle gode infrastrukturen ikke nødvendigvis er god nok for å følge digital undervisning over lengre tid. Manglende og begrenset tilgang til godt utstyr og god infrastruktur kan være til hinder for at studentene skal kunne få fullt utbytte av digital undervisning. Dette viser at det er et behov for å være i dialog med studentene ved semesterstart og synliggjøre i programbeskrivelsene hva som kreves av teknisk utstyr for å kunne delta i undervisning.

Innspill på målbilder

Diku mener eksisterende målbildene i hovedsak er gode og bør videreføres. Vi ser imidlertid at noen er modne for justeringer og utdyping. I innspillsnotatet er vi bedt om å komme med forslag til målbilder for arbeidsliv, næringsliv og samfunnsliv. Diku støtter at digitalisering av og for UH-sektoren også bør ha til hensikt å påvirke samfunnet. I tillegg til de målbildene som finnes i eksisterende strategi, og de som er foreslåtte i innspillsnotatet, mener Diku at administrativt og teknisk ansatte også bør ha sitt eget målbilde. Diku har valgt å komme med til dels deskriptive forslag til justeringer av målbilder, samt noen konkrete forslag til nye delmål og målbilder. Diku har ikke vurdert målbildene til data og infrastruktur og administrative systemer. Dersom ikke annet er nevnt for de andre målbildene, mener vi de kan beholdes som de er.

Studenter

Målbildet for studenter bør få frem studentene som aktive deltagere i sin egen utdanning. I stortingsmeldingen Kultur for kvalitet i høyere utdanning vektlegges aktiv deltagelse som grunnleggende for kvalitet i høyere utdanning. I den eksisterende strategien presenteres studentene først og fremst som mottakere av opplegg og tilrettelegging. Studentene tillegges dermed en passiv rolle som ikke passer overens med rådende læringssyn og innovasjon i utdanning. Studentene er aktive deltakere i for eksempel innholdsproduksjon, forskningsaktiviteter og utforskning av ny teknologi. Målbildet bør derfor utformes slik at studenter er aktive og deltakende, med ansvar for -og forventninger til at de tar initiativ, engasjerer seg og har en utforskende rolle i egen utdanning.

Diku foreslår derfor følgende justeringer av målbildet for studentene:

- Studenten er deltaker i et akademisk fellesskap av ansatte og studenter der digitale muligheter utnyttes i aktiviserende og varierte lærings- og vurderingsformer som skaper best mulig læringsutbytte, og utvikler de faglige og digitale kvalifikasjonene studentene skal tilegne seg i det enkelte studieprogrammet og som deltaker i samfunnet.
- Studenten tar del i forskningsprosjekter (forskningsbasert undervisning), og får opplæring i bruk av forskningsverktøy for å kunne delta i og bidra direkte til forskningen.
- Studenten utvikler sin digitale kompetanse og lærer bruk av teknologi som fremmer faglige og generiske ferdigheter. Studenten utvikler kunnskap om etiske, juridiske, sikkerhetsmessige og samfunnsrelevante problemstillinger ved bruk av data og digital teknologi.

³ https://www.ius.uio.no/cell/digitaldugnad/evaluering_forste_uken.html

Det kan også vurderes om målbildet for studenter bør sette søkelys på læring som en prosess. Med det mener vi læring som kontinuerlig deltaking i aktivitet og bruk av kunnskap i stedet for læring som en enhet som blir overført. Hvis målet er å forberede studenter som fremtidige aktive deltakere i samfunns- og arbeidsliv vil prosess være mer formålstjenlig.

Undervisere

Diku mener at de eksisterende målene for lærere er gode, men at det er mer presist å benytte begrepet underviser enn lærer i UH-sektoren. Videre bør målbildet for undervisere prioritere kvalitativ bruk av innhold og digitale ressurser, fremfor tilgang til en bredde av verktøy. Det viktigste fremover er at undervisere bruker digitale virkemidler for å forbedre undervisningen sin, fremfor at de kan bruke flere verktøy.

Undervisere utvikler læringsressurser som kan gjenbrukes av andre innenfor samme fagområde og/eller være til inspirasjon for hvordan en løser pedagogiske utfordringer. Gjennom å dele læringsressurser vil en få erfaringsutveksling med andre undervisere. Erfaringsmessig ser en at det kan være utfordrende å få i gang en delingskultur. Diku foreslår derfor at i meritteringsordningene for undervisere kan erfaringsdeling være en kvalifiserende bestanddel.

Diku foreslår at følgende delmål inkluderes i målbildet for undervisere

- Undervisere har kompetanse i bruk av digitale ressurser som styrker studentenes læring, og som er hensiktsmessige i forhold til fagets egenart.
- Undervisere deler læringsressurser med hverandre og gir fagfellevurderinger til andres læringsressurser (i et LOR). Disse ressursene og fagfellevurderingene bør videre være en del av dokumentasjonen av underviserens resultater på utdanningsområdet.
- Undervisere bruker digitalisering for å legge til rette for undervisning som styrker internasjonalisering og internasjonalt samarbeid.

Forskere

For kunstnerisk utviklingsarbeid er det per i dag utfordringer knyttet til deling og lagring av skapende og utøvde arbeider, som eksempelvis multimediale verk. Dette påvirker muligheten til å samarbeide i sanntid, samt studenters tilgang til kunstnerisk utviklingsarbeid og deres mulighet til å ta del i undervisning basert på kunstnerisk utviklingsarbeid. Diku mener derfor at første kulepunkt i målbildet for forskere bør endres slik at også kunstnerisk utviklingsarbeid inkluderes:

- ...har tilgang til vitenskapelige publikasjoner, kunstnerisk utviklingsarbeid, forskningsdata og offentlige data som grunnlag for sitt arbeid.

Administrativt og teknisk ansatte

Diku mener at alle deler av UH-institusjoner må dra i samme retning for å lykkes i arbeidet med kvalitetsutvikling og digitalisering. De administrativt og teknisk ansatte, med sin sentrale posisjon i forhold til både undervisere og studenter, bør derfor ha et eget mål bilde. Undervisernes støttemiljø, som består av administrativt og teknisk ansatte både i fagnær og sentral administrasjon, samt ansatte ved pedagogiske støttemiljøer, legger flere av premissene for

utvikling av utdanning. De bidrar i alle sider av studenters utdanning og det kan derfor være hensiktsmessig at også denne gruppen får sitt eget målbilde. Kunnskapsrike og tilgjengelige støttemiljøer er en forutsetning for å lykkes med digitalisering for læring.

Diku foreslår derfor følgende delmål for administrativt og teknisk ansatte:

- Administrativt og teknisk ansatte har høy digital forståelse og kompetanse
- Undervisernes støttemiljø har felles begrepsforståelse med undervisere knyttet til vurderings- og undervisningsformer

Institusjoner

I den eksisterende strategien er det ledelsen som har eget målbilde, ikke institusjonen. Diku mener det er naturlig at det er institusjonene som innehar de overordnede målbildene, selv om det til slutt er ledelsen som må gjøre de endelige prioriteringene for den enkelte institusjon.

For å løse globale utfordringer trengs verktøy og strukturer for samarbeid. Diku mener derfor at det er viktig å løfte fram mulighetene digitalisering gir for økt mobilitet og internasjonalt samarbeid. Digitalisering og mobilitet har alltid hatt en gjensidig relevans, og situasjonen i 2020 har forsterket behovet for en sammenheng mellom bruk av virkemidler for kommunikasjon, informasjonsdeling og samarbeid på tvers av landegrensene. Fremover utprøves ulike varianter av virtuell mobilitet og andre former for samarbeid som blir tilrettelagt for gjennom digitalisering. Blended mobility, der utveksling, samarbeid og ulike læringsressurser utnyttes, ser også ut til å kunne være et nyttig virkemiddel for å utnytte digitalisering for å oppnå internasjonalisering i utdanning.

Diku foreslår derfor å inkludere følgende delmål i et målbilde for institusjoner:

- Institusjonene fremmer internasjonalt samarbeid der digitale virkemidler og blended mobility blir brukt for at studenter og ansatte kan ta del i undervisning, forskning og praksis på tvers av landegrensene.

Arbeidsliv og samfunnsliv

Diku mener at målbildet for arbeids- og samfunnsliv bør legge vekt på at digitalisering muliggjør bedre interaksjon mellom arbeids- og samfunnsliv og høyere utdanning. I tillegg er tilgjengeliggjøring av utdanning gjennom digitalisering nødvendig for å oppnå regjeringens mål om fornying i offentlig sektor, livslang læring og for å tilgjengeliggjøre utdanning der folk bor. Regjeringen har i tillegg påpekt at næringslivet har behov for spesifikk kunnskap om digitalisering knyttet til de ulike yrkene og profesjonene.

Digitalisering kan legge til rette for et tettere og mer gjensidig samarbeid mellom utdanning og arbeidsliv på flere måter; arbeidslivet kan involveres i utvikling og gjennomføring av utdanningstilbud og dermed bidra til økt relevans ved at perspektiver og problemstillinger fra arbeidslivet integreres tettere med undervisning. Samarbeid om – og oppfølging av studenter i praksis kan gjennomføres på alternative måter, og dermed bidra til både mer og bedre veiledning og vurdering for studentene underveis; bidra til å redusere behovet for transport og reising. Ved å redusere behovet for reising kan relevante arbeidslivspartnere være lokalisert nesten hvor som helst og dermed også åpne for at flere ulike typer virksomheter vil kunne engasjere seg i utdanningsrelaterte aktiviteter.

Deltakelse i utdanning er et viktig premis for utvikling av demokrati og medborgerskap. Samtidig medfører behov for omstilling og fornying i arbeidsoppgaver, og kobling mellom utdanning og arbeidslivet, et mer eller mindre kontinuerlig behov for kompetanseutvikling. Behovet for å lære hele livet omfatter alle, uavhengig av utdanningsnivå og sosial status. Digitalisering kan bidra til at utdanning i større grad kan gjøres tilgjengelig uavhengig av tid og sted, og at utdanning kan organiseres og tilbys på mer fleksible måter slik at utdanningsløp kan enklere tilpasses den enkeltes behov.

Høyere utdanning har et medansvar for å utdanne kandidater som har solid og relevant digital kompetanse for et arbeids- og samfunnsliv i endring. Ferdigheter for det tjuetførste århundret, og kunnskap som gjør oss i stand til å utnytte muliggjørende teknologier, ansees som sentralt for et fremtidig arbeidsliv. I lærerutdanningen er det utviklet et eget rammeverk for profesjonsfaglig digital kompetanse (Pfdk)⁴. Å utvikle et sett av fellesnevnerer som utgjør yrkes- og profesjonstilpasset digital kompetanse, eller et rammeverk etter modell fra Pfdk vil bidra til å styrke arbeidslivsrelevansen innenfor utdanningene.

Diku foreslår følgende innhold til et målbilde for arbeids- og samfunnsliv:

- Utdanningene utnytter potensialet i digitalisering for å sikre faglige og gjensidig utviklende utdanningssamarbeid med arbeidslivet. Dette gjelder både utforming av innhold i programmer, i undervisning, vurdering og praksisopphold.
- Juridiske, etiske og faglige problemstillinger knyttet til digitalisering i arbeidslivet er integrert i utdanningen.

⁴ <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/profesjonsfaglig-digital-kompetanse/rammeverk-larerens-profesjonsfaglige-digitale-komp/>

- Utdanningsprogrammene utdanner analytiske og kritiske kandidater med relevant yrkes- og profesjonstilpasset digital kompetanse for arbeidslivet.
- Digitalisering utnyttes slik at arbeidsplassbasert opplæring og andre utdanningsløp er en utdanningsvei som sikrer tilgang til høyere utdanning for en enda større andel av befolkningen.
- Mulighetene i digitalisering utnyttes for å tilby fleksible og tilgjengelige utdanninger som svarer på arbeidslivets behov.

Sentrale tiltak for digitalisering

I denne delen vil vi legge vekt på tiltak som kan videreføre de iverksatte tiltakene fra forrige digitaliseringsstrategi (2017-2021). Vi legger spesielt vekt på hvordan LOR og Dikus virkemidler kan bidra til en styrket digitalisering i høyere utdanning.

Institusjonell forankring: Mål og konkrete tiltak for digitalisering av læringsprosesser

Forrige versjon av digitaliseringsstrategien omfattet et klart krav til institusjonene om å løfte utvikling av digitale løsninger til strategisk nivå og definere mål og forpliktende tiltak knyttet til digitalisering av læringsprosesser. Formålet var å sikre at alle studenter skal møte læringsformer der digitale muligheter utnyttes. Tiltaket bør videreføres.

Mye av digitaliseringen handler om å gjøre undervisning tilgjengelig for studenter utenfor campus. Tilgjengeliggjøring kan være et sentralt aspekt ved utdanningskvalitet i ulike situasjoner, og utelukker ikke god pedagogisk tilrettelegging av undervisning og vurdering. Samtidig handler mye av den pågående aktiviteten om å gjøre forelesninger tilgjengelig digitalt og å erstatte skoleeksamen med ulike opplegg for digital hjemmeeksamen. For å sikre god pedagogisk tilrettelegging og gjennomføring, bør det jobbes bredt med utforskning av mer samstemt undervisning og helhetlige læringsdesign som fremmer god sammenheng mellom læringsutbytter, -aktiviteter og vurdering. I tillegg bør studentene involveres mer aktivt i utforskningen av digitale muligheter og institusjonene bidra til at studenter i sammenlignbare utdanninger får sammenlignbare digitale læringsopplevelser.

For å kunne utnytte mulighetene digitalisering gir må institusjonene samtidig sikre at undervisere gis et handlingsrom for å kunne utforske alternativ når det gjelder f.eks. vurdering, og for å kunne utforske og utnytte potensialet i teknologi, som stadig utvikler seg. Dette krever både administrativ tilrettelegging og støtte, god forankring i ledelse og institusjonelle rammebetingelser, og transparens i mål og tiltak for digitale læringsprosesser.

Krav om kompetanseutvikling for undervisere og andre ansatte i UH-sektoren

Kompetanseutvikling er fortsatt et viktig tiltak for å sikre videre utforskning og utvikling av mulighetene som digitaliseringen gir for utdanning og forskning.

Undervisere har en sentral rolle i digitalisering tilknyttet undervisning og læring. Teknologien kan åpne for nye måter å undervise og lære på, og har potensial til å kunne utvikle og transformere

eksisterende undervisnings- og læringspraksiser. En viktig forutsetning for å kunne utforske og utvikle dette potensiale, er å ha en solid utdanningsfaglig kompetanse i bunnen. Dette krever både hensiktsmessig tilrettelegging og støtte, relevante kompetansehevende tiltak og virkemidler som understøtter en slik utvikling.

For å sikre transformasjon og digitalisering av UH-sektoren er det, som ellers i samfunnslivet, påkrevd at alle ansatte i sektoren har generell digital kompetanse.

Meritteringssystemer

Et sentralt tiltak i arbeidet med å løfte undervisning og pedagogisk utviklingsarbeid har vært et krav til institusjonene om å etablere meritteringssystemer for utdanningsfaglig kompetanse og pedagogisk utviklingsarbeid.

De fleste UH-institusjonene har i dag innført meritteringssystem. Diku mener at tiltaket har vært godt og at en naturlig videreutvikling av disse systemene vil være også å inkludere kompetanse til å unytte digital teknologi for å fremme læring, i tillegg til dagens krav om UH-pedagogikk og didaktikk. Dette vil sikre at utdanningsfaglig kompetanse i meritteringssystemene defineres på samme måte som i NOKUTs tilsynsforskrift. Det pågående digitaliseringsarbeidet medfører et økt engasjement og oppmerksomhet på undervisning og eksisterende praksiser. I tillegg åpner digitalisering for utvikling og innovasjon i undervisning og læringsprosesser. Dette er en drivkraft som bør utnyttes i meritteringssystemene.

Etableringen av et nasjonalt læringsressurslager, Learning Object Repository (LOR)

I utredningen av felles nasjonale løsninger for tilgang til læringsressurser på tvers av utdanningsinstitusjonene (Unit 2019) ble det foreslått opprettelse av et nasjonalt læringsressurslager. Ved å legge til rette for deling og gjenbruk av gode læringsressurser nasjonalt, vil man bidra til økt og bedre bruk av digitale læringsflater og også lette utvikling og gjennomføring av fleksible kurs og undervisningsopplegg. Et LOR vil også kunne være nyttig og relevant for arbeids- og næringsliv og kan blant annet gjøre det enklere å sette sammen målrettede undervisningspakker og -opplegg som bidrar til å håndtere kort- og langsiktige kompetansebehov i samfunnet.

Det forventes at utviklingen av et LOR prioriteres høyt, og at det etableres så raskt som mulig. Det høye engasjementet tilknyttet digitalisering i sektoren underbygger på ulike måter at det er behov for en felles nasjonal arena som kan legge til rette for deling, gjenbruk og samhandling på tvers av fag og institusjoner. En nasjonal delingsressurs bør ha en oversiktlig struktur med en form for emneknagg som kan hjelpe deling av ressurser innad og på tvers av fag. Et velfungerende LOR vil ha sammenfallende interesser og kan gi gjensidig nytte med Dikus pågående spredningsprosjekt, og med mange av Dikus program som vektlegger i større og større grad spredning og virkning som sentrale kriterier for tildeling. Dikus prosjekter kan bidra med innhold til en kvalitetssikret del. Det er også behov for en delingsarena med mulighet for lavterskel-diskusjon og erfaringsdeling

samtidig som det burde være en kvalitetssikret, redigert del, gjerne med en forfagfelle vurdering. Diku anbefaler imidlertid å utvikle et utvidet LOR.

Diku foreslår derfor at det nasjonale læringsressurslageret etableres på følgende måte:

- Forvaltes av Unit og tilbyr åpen tilgang (open access) av innhold
- Har en tydelig kvalitetssikret/redaktørstyrt del, hvor det er muligheter for fagfelle vurdering av innhold
- Diku kan ha en samarbeidsrolle ved at relevante prosjekter fra vårt virkemiddelapparat blir tilgjengeliggjort og fagfelle vurdert i læringsressurslageret. f
- Dedikerte ressurser som jobber med tilbakemelding, support og fremhever spesielt gode bidrag
- Deltakelse bør også bli en del av incentivordningen i høyere utdanning i form av uttelling ved søknad om merittering, lønn og eventuelt opprykk.

Forskning på UH- pedagogikk

Diku mener at innovasjon i utdanning er minst like viktig som i forskning. For å få til dette er det svært viktig med pedagogisk forskning på høyt nivå. Forskningsbasert utdanning innebærer at undervisningen skal basere seg på pedagogisk forskning og empiriske undersøkelser om hva som gir god læring. I dag baseres mye av utviklingen av høyere utdanning seg på internasjonal pedagogisk forskning. Vi trenger mer forskning som tar utgangspunkt i norsk høyere utdanning og som tar inn i seg utfordringer knyttet til norsk kontekst og strukturer, herunder grad av digitalisering, undervisnings- og vurderingsformer. Slik forskning også være et grunnlag for å sikre pedagogisk kompetanse som skal sikre at digitalisering bidrar til økt kvalitet i høyere utdanning.

Dikus rolle og ansvar

Diku skal gjennom sitt virkemiddelapparat bidra til kvalitetsutvikling i norsk høyere utdanning og fremme utvikling og nyskaping, internasjonalt samarbeid og digitale læringsformer.

Digitalisering har en sentral rolle i samfunnsutviklinga, og det vil være nødvendig med virkemidler som fremmer en fortsatt digital utvikling og utforsking av potensialet i teknologien. Samtidig er det særlig viktig å fortsette et målrettet og systematisk arbeid for å ivareta en strategisk og god faglig helhet og sammenheng i de ulike ordningene som tilbys, samt sikre at ordningene svarer på behov i sektoren.

For å sikre dette oppretter Diku et rådgivende organ for Dikus kvalitetsprogrammer som skal bestå av medlemmer fra UH-institusjonene som reflekter sektorens virke og organisering, samt arbeidslivet. Rådet skal blant annet bidra til utvikling av virkemidlene, prioritere faglig innretning og fremme forslag om endringer i krav, føringer og prioriteringer i programmer for kvalitetsutvikling.

Sentralt for digitaliseringsstrategien er programmene som omfatter livslang læring, internasjonal mobilitet og samarbeid og undervisnings- og vurderingspraksis.

Gjennom disse programmene vil Diku være en pådriver for

- Utvikling av utdanning i et livslangt lærings-perspektiv gjennom ordninger som sikrer god samhandling mellom utdanning og arbeidsliv, og nasjonale løsninger som tilrettelegger for enkel og fleksibel tilgang til utdanning og kompetanseheving av høy kvalitet.
- Utforsking og utnyttelse av digitale ressurser for å legge til rette for god undervisning og vurdering ved å støtte fagmiljøer som driver pedagogisk utviklingsarbeid og fremme utforsking og utnyttelse av digital teknologi.
- Å utforske mulighetene for blended mobility sammen med internasjonale partnerorganisasjoner som et tillegg til tradisjonell mobilitet. På den måten vil Diku bidra til å øke samarbeid og bruk av læringsressurser på tvers av landegrensene. Blended mobility kan være med å utvide utvekslingssemesteret og tilgjengeliggjøre kunnskap om internasjonalt samarbeid i de tilfellene hvor ordinære mobilitetsordninger er vanskelig å få til.
- Å spre kunnskap om god undervisnings- og vurderingspraksis for både ordinær og fleksibel utdanning for på den måten å stimulere til mer deling av undervisningsressurser, resultater og kunnskap. Diku anser et nasjonalt LOR som et naturlig sted å tilgjengeliggjøre resultatene fra de prosjektene som får og har fått støtte av Diku.

Med vennlig hilsen
Ann-Tove Eriksen
seksjonsleder / Head of section

Karin Brennholm
*seniorrådgiver / Senior
Adviser*

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.